

Research Paper

A Cognitive Study of Different Instrumental Views towards Women in Societies with Sister Languages from the Perspective of Cultural Linguistics; A Case Study of France and Italy

Hamed Akbarpour¹, Ali Alizadeh^{2*}, Shahla Sharifi²

1. Ph.D. Student of General Linguistics, Department of Linguistics, Faculty of Letters and Humanities, Ferdowsi University, Mashhad, Iran.

2. Associate Professor, Department of Linguistics, Faculty of Letters and Humanities, Ferdowsi University, Mashhad, Iran.

Received: 2021/10/15

Revised: 2021/11/22

Accepted: 2021/12/08

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/jzv.2022.29183.3693

Keywords:

Sociology of language, Cultural Linguistics, Cognitive Linguistics, Instrumental View Towards Women, France-Italy.

Abstract

Introduction: Cognitively, the way we stand for entities around us is mainly represented via our language and the way we approach women is amongst those culturally linguistic representations. Speakers of different languages differ in their attitudes towards women as tremendously as their languages differ. The purpose of this study is to show the quality and effects of Cognitive representation of the instrumental view towards women in societies with cognate languages using the framework of Cultural Linguistics.

Methods: We examined the grammatical gender of 330 common tool-words in various industries, in French and Italian languages as our sample societies, and analyzed them qualitatively according to the proposed theory and also quantitatively in regard with the Significant Difference.

Findings: The Chi-square test did not consider the difference in the frequency of the feminine and masculine genders inside Italian as well as the difference in the frequency of the feminine gender between the two languages significant. So, this convergence between the French and Italians is proportional to their high linguistic commonalities. A new methodology in collecting and analyzing categorically Cognitive data and locating the instrumental view towards women in the morphology of gendered languages are the other innovative achievements of this research.

Citation: Akbarpour, H., Alizadeh, A., Sharifi, Sh., Cognitive Study of different Instrumental Views Towards Women in Societies with Sister Languages from the Perspective of Cultural Linguistics; A Case Study of France and Italy: Quarterly Journal of Women and Society. 2022; 13 (50): 229-240.

***Corresponding Author:** Ali Alizadeh

Address: Associate Professor, Department of Linguistics, Faculty of Letters and Humanities, Ferdowsi University, Mashhad, Iran.

Tell: 09153113848

Email: alalizadeh@um.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Cognitively, the way we stand for entities around us is mainly represented via our language and the way we approach women is amongst those culturally linguistic representations. We suppose that speakers of different languages differ in their attitudes towards women as tremendously as their languages differ. Sharifian's theoretical and analytical frameworks in Cultural Linguistics is a reliable and valid approach for surveying what we have theorized. This research has chosen Italian and French as two sister languages to examine the women's instrumentalization culture in the societies of France and Italy.

Methods

To reach the mentioned objectives, we determined the equivalent and the grammatical gender of 330 common tool-words in various industries, in French and Italian languages as our samples, and examined them qualitatively according to the proposed theory in Cultural Linguistics. As for the quantitative analysis, we applied Chi-square test to clarify the Significant difference, if exists any, between the feminine grammatical genders in French and Italian as two sister languages. Hence, the research can be considered using a mixed method to a great extent.

Findings

It was found that the above said view towards women has reached to an equilibrium in French, but in Italian-speaking culture it is more gendered and instrumentally organized in this respect. However, the Chi-square test did not consider the difference in the frequency of the feminine and masculine genders inside the Italian language as well as the difference in the frequency of the feminine gender between the two languages significant, and as a result, it was found that, in this mere regard, compared to the French speakers, this convergence and similar approach among the Italian

speakers is proportional to their high linguistic commonalities with French. Presenting a new methodology in collecting and analyzing categorically cognitive data as well as locating the instrumental view towards women in the morphology of gendered languages are among other innovative achievements of this research.

Discussion

One of the important characteristics of any culture is the way people in a cultural society view women, their sex and gender. This view can be located in a range of sexism and instrumentalism in language, so that even the women of that society accept that very position. In this system, analysts and researchers have generally used the Sapir-Whorf hypothesis as an explanation framework and studied the issue from this perspective. Those who work in this hypothesis believe that people who speak different mother tongues also have different mental processes and attitudes. This has been interpreted as a kind of linguistic determinism, which roughly means the language controls the thoughts. In the spectrum, Whorf has presented another diluted form of the theory which is known "Linguistic Relativity". On this basis, and from the Whorf's point of view, the structure of a language- including lexical, semantic, syntactic and phonetic layers-affects the cognition or worldview of the speaker, but the perception of individuals also affects the language they speak, so their whole world cannot be necessarily limited to the world of their language. Therefore, on the one hand, dogmatic cognition of the facts through the lens of language is rejected, and on the other hand, the study of language without considering cognition and culture is considered a non-scientific approach. So, we need to study the social and cultural issues along with the language they speak interrelatedly.

Conclusion

Based on the data analysis, it can be concluded that the absolute value of the

feminine grammatical gender with a quantity of at least half of the total in the structure of the members of the tool category indicates that the instrumentalist view towards women in these two languages exists relatively and typologically. Also, the consistency of the results of the Chi-square test in the convergence of the differences between the feminine and masculine grammatical gender in Italian as well as between the feminine grammatical genders between French and Italian languages tool-words shows that this view is quite similar in the societal culture of the speakers in France and Italy.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All the ethical guidelines have been observed in the present study.

Funding

All the costs of the present study were covered by the first author (Hamed Akbarpour); PhD student of General Linguistics.

Authors' contributions

This article is an excerpt from a Doctoral Thesis. Design and Conceptualization: Hamed Akbarpour

Methodology and data Analysis: Hamed Akbarpour, Ali Alizadeh, Shahla Sharifi
Supervision and final writing: Ali Alizadeh

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgment

I hereby thank *Anna Surovegina*; University of Paris 3- Sorbonne Nouvelle university, at ESIT (École supérieure d'interprètes et de traducteurs) for reviewing and correcting some French tool-words and their grammatical gender and *Floriana Sanna* and *Mehran Zare*; University of Cagliari, Italy (Università degli studi di Cagliari) for reviewing and correcting some Italian tool-words and their grammatical gender.

مقاله پژوهشی

بررسی شناختی تفاوت نگاه ابزاری به زن در جوامع دارای زبان‌های خواهر از دیدگاه زبان‌شناسی فرهنگی؛ مطالعه موردی فرانسه و ایتالیا

حامد اکبرپور^۱، علی علیزاده^{۲*}، شهلا شریفی^۲

۱. دانشجوی دکتری رشته زبان‌شناسی همگانی، گروه زبان‌شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران.

۲. دانشیار گروه زبان‌شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران.

چکیده

هدف: این پژوهش به منظور نشان دادن کیفیت و آثار بازنمایی شناختی نگاه ابزاری به زن در جوامع دارای ریشه مشترک زبانی و آزمودن سنجه مقوله‌های شناختی و ابزار ساختوازی در برهم‌کنش‌های زبانی-فرهنگی به‌انجام رسیده است.

روش: پس از تعیین جنس دستوری تعداد ۳۳۰ ابزار واژه متداول در صنایع مختلف، به‌عنوان مرتبط‌ترین پیکره زبانی مبتنی بر چهارچوب نظری پژوهش، زبان‌شناسی فرهنگی، در زبان‌های فرانسوی و ایتالیایی و جوامع متبوع به‌عنوان نمونه، پژوهش حاضر از روشی ترکیبی در تحقیق استفاده نموده و داده‌ها از هر دو مسیر کیفی و کمی تحلیل شده‌اند.

یافته‌ها: اگرچه فرهنگ ایتالیایی‌زبانان نسبت به فرانسوی‌زبانان، در رابطه با موضوع زنان، از منظر این پژوهش، در حدی جزئی، جنسیت‌زده‌تر و ابزارانگارانه‌تر است؛ با این وجود، آزمون کای‌دو، اختلاف بسامد جنس مؤنث و مذکر را در ابزارواژه‌های درون زبان ایتالیایی و نیز اختلاف بسامد جنس مؤنث بین دو زبان را معنادار ندانسته و در نتیجه مشخص گردید که شناخت فرهنگی متشابه ایتالیایی‌زبانان به «زن»، صرفاً از این جهت، در مقایسه با فرانسوی‌زبانان، در نسبت و هم‌بسته است. از دستاوردهای دیگر این تحقیق، ارائه روش‌شناسی نوین در گردآوری و تحلیل داده‌های مقوله‌بنیاد شناختی و نیز جانمایی نگاه ابزاری به زن در ساختواژه زبان‌های دارای جنس دستوری است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۷/۲۳

تاریخ داوری: ۱۴۰۰/۰۹/۰۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۹/۱۷

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.30495/jzv.2022.29183.3693

واژه‌های کلیدی:

زبان‌شناسی فرهنگی، زبان‌شناسی شناختی، جامعه‌شناسی زبان، جنسیت‌زدگی، جنس دستوری، نگاه ابزاری به زن، زبان فرانسوی، زبان ایتالیایی

* نویسنده مسئول: علی علیزاده

نشانی: گروه زبان‌شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران

تلفن: ۰۹۱۵۳۱۱۳۸۴۸

پست الکترونیکی: alalizadeh@um.ac.ir

مقدمه

یکی از مشخصه‌های مهم هر فرهنگ شیوه نگرش مردم جامعه فرهنگی متبوع به زن، جنس^۱ و جنسیت^۲ اوست. از این جهت، نگاه مردان و زنان جامعه می‌تواند در طیفی از جنسیت‌زدگی^۳ و ابزارانگاری در زبان جانمایی شود، به نحوی که حتی خود زنان آن جامعه نیز جایگاه مذکور را بپذیرند. در این دستگاه، تحلیلگران و پژوهشگران عموماً فرضیه ساپیر-ورف^۴ را دستمایه تبیین قرار داده و از این مسیر به بررسی موضوع پرداخته‌اند. قائلین به این فرضیه معتقدند افرادی که به زبان‌های مادری متفاوتی تکلم می‌کنند فرایندهای ذهنی و نگرش‌های متفاوتی نیز دارند. این موضوع را نوعی جبرگرایی زبانی^۵ تعبیر نموده‌اند که در فارسی بدان «قطعیت زبانی» نیز گفته می‌شود، اما ترجیح ما این است که آن را «تعیین‌کنندگی زبانی» بنامیم. در همین راستا، گونه رقیق‌شده دیگری از نظریه را ورف ارائه نموده است که در فارسی به «نسبیت زبانی» شهرت یافته است و ما آن را ترجیحاً «درنسبیت‌بودگی زبانی» می‌نامیم.

بر این مبنا و از منظر ورف، درنسبیت‌بودگی زبانی، اصلی است که بر اساس آن، ساختار یک زبان - اعم از واژگانی، معنایی، نحوی و آوایی - بر شناخت و یا جهان‌بینی سخنگو تأثیر می‌گذارد، اما ادراک افراد در نسبت با زبانی است که بدان سخن می‌گویند و نه این که لزوماً محدود باشد به جهان زبان آن‌ها. لذا درنسبیت‌بودگی زبانی بازنمایی جزم‌اندیشانه واقعیات از دریچه زبان را مردود شمرده و از طرفی مطالعه زبان منهای شناخت و فرهنگ را نیز روشی غیرعلمی می‌انگارد.

مسأله پژوهش از این همین نقطه شکل می‌گیرد که برآیند نگرش آحاد جامعه نسبت به یک موضوع باید در زبان آن جامعه بازنمایی داشته باشد و مسأله زنان و نگاه ابزاری به آنان و کیفیت و شدت آن نیز می‌باید در زبان مشخص گردد.

در این میان، پردازش علمی بده‌بستان زبان و فرهنگ، نگارندگان را برآن داشت تا در چهارچوب یک انگاره نسبتاً متأخر، یعنی زبان‌شناسی فرهنگی^۶، فرضیه خود را در معرض تحقیق قرار دهند. مفروض است که در زبان‌های دارای جنس دستوری، در مقوله ابزارآلات، چنانچه بسامد جنس دستوری مؤنث در ابزارواژه‌ها به طرزی معنادار و یا نسبی، نسبت به جنس دستوری مذکر بیشتر باشد، سخنگویان جامعه زبانی متبوع نگاهی

جنسیت‌زده و ابزارگونه نسبت به زنان دارند و این نگاه در سخنگویان زبان‌های هم‌ریشه متشابه است.

بر اساس ملاحظات فوق، نگارندگان با انتخاب دو زبان خواهر فرانسوی و ایتالیایی، که هر دو در کنار زبان‌های پرتغالی^۸، کاتالان^۹، اسپانیولی^{۱۰} و رومانیایی^{۱۱} از زبانی مرده به نام زبان لاتین^{۱۲} منشعب شده و به شاخه ایتالیک^{۱۳} از «بنازبان هندواروپایی»^{۱۴} تعلق دارند (۱) و بر این اساس، حدود ۸۹ درصد اشتراک واژگانی، در حوزه ریشه‌ها و مفاهیم دارند (۲) و مراجعه به واژه‌هایی که برای نامیدن ابزارهای مختلف و رایج در این دو زبان استفاده می‌شود، به‌عنوان پیکره که ما در این پژوهش آن‌ها را «ابزارواژه» خواهیم نامید، به بررسی بازنمایی شناخت فرهنگی سخنگویان زبان‌های فرانسوی و ایتالیایی از مقوله زن و میزان نگاه ابزاری به او در بستر زبان و در قالب یکی از مقولات دستوری یعنی جنس دستوری پرداخته و از این رهگذر تأثیر متقابل زبان و فرهنگ را به عنوان یک معیار قابل اعتنا در کالبدشکافی طرز نگرش آحاد جامعه نشان خواهیم داد به نحوی که به سؤالات زیر پاسخ داده شود:

- ۱- مفهوم‌سازی‌های مشترک در قالب واژگان تا چه اندازه خروجی فرهنگی متشابهی را ارائه می‌دهند؟
- ۲- آیا تفاوت‌های نظام‌مند جزئی مربوط به زبان در فرهنگ نیز قابل رؤیت است؟
- ۳- نگاه ابزارانگارانه به زن در کدام زبان و جامعه زبانی به‌طور نسبی بیشتر است؟

پیشینه تحقیق

مرتبط‌ترین پژوهشی که در این موضوع به زبان فارسی و در چهارچوب نوشته حاضر وجود دارد را کامیابی‌گل، شریفی و اکبرپور به‌انجام رسانده‌اند (۳). در این پژوهش، نگارندگان، ابزارواژه‌های رایج در زبان آلمانی را در چهارچوب نظری همین مقاله، با برابرنهادهای آن در زبان روسی مقایسه نموده و از این رهگذر به بررسی میزان فاصله نگاه جنسیت‌زده و ابزارانگارانه‌ای که در هر دو زبان نسبت به زنان وجود دارد، پرداخته‌اند. آن‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که نگاه آلمانی‌زبانان نسبت به زن جنسیت‌زده‌تر و ابزارانگارانه‌تر است همچنین نقش فرهنگ و برچسب مقولات شناختی را در ایجاد نگاه فوق‌مهم و مؤثر دانسته‌اند.

⁹ Catalan

¹⁰ Spanish

¹¹ Rumanian

¹² Latin

¹³ Italic

¹⁴ Proto-Indo-European

¹ sex

² gender

³ Sexism

⁴ Sapir-Whorf

⁵ Linguistic Determinism

⁶ Linguistic Relativity

⁷ Cultural Linguistics

⁸ Portuguese

وی معتقد است نگاهی وجود دارد که بر مبنای آن تغییر عامدانه در زبان برای تغییر نگاه جنسیت‌زده ائتلاف انرژی محسوب می‌شود و هیچ خروجی مثبتی برای آن متصور نیست. تغییر کارساز، تغییری است که در سازوکار زندگی اجتماعی به وجود می‌آید و این سازوکار همانا فرهنگ است. وی نیز معتقد است که اگر یک زن بتواند تمام حقوق خود را در جامعه استیفا نماید و مثلاً بتواند حتی پاپ^۴ (Papa) شود، برایش فرقی نمی‌کند که او را Papessa صدا بزنند.

در نهایت او نتیجه می‌گیرد که افراد یک جامعه با یک زبان غیر جنسیت‌زده نیز می‌توانند نسبت به زنان تحقیر و فرودستی روا دارند، اما یک زبان جنسیت‌زده با امکاناتی که در خود دارد این امر را تسهیل می‌کند.

آدامسون در پژوهشی با عنوان «جنسیت‌زدگی در زبان فرانسوی: یک مطالعه موردی»^۷ (۷)، پس از اعتراف به قدرت تعیین‌کنندگی زبان در کنترل خروجی فرهنگی رفتار انسان در جامعه و نیز بیان این نکته که هویت اجتماعی افراد در زبان برساخته می‌شود، به موضوعی جدید در این حوزه اشاره می‌کند و آن ارتباط دیالکتیک روانکاوی و زبان‌شناسی است. از این حیث، او نیز تحت تأثیر لاکان^۵ به دنبال سرنخ‌های جنسیت‌زدگی در زبان-روان افراد جامعه است و از این رهگذر به بررسی جنسیت‌زدگی در زبان تبلیغات خودرو و مقالات تخصصی این حوزه در زبان فرانسوی می‌پردازد. وی معتقد است از آنجا که جنس دستوری در زبان فرانسوی دوگانه است شاهد تباین بیشتر و واضح‌تری در تحلیل خواهیم بود، همچنین در بیان دلیل انتخاب متن و بافت مربوط به مسائل خودرو، شایع‌بودگی جنسیت‌زدگی و نیز شمایل‌گونگی خودرو را گواه می‌آورد. او برای انجام این کار تبلیغات خودرویی موجود در مجلات عمومی، بروشورهای تبلیغاتی، مجله ماشین، لوفیگارو^۶، کازموپولیتن^۸ و مجله پلی‌بوی^۹ در اوائل ژوئن، و نیز تبلیغات رادیویی خودرو در یک روز از ژوئن همان سال در فرانس-اینتر^۹ را مورد بررسی قرار داده و صفات و استعاره‌هایی که برای خودرو در آن‌ها به کار رفته بود را استخراج و تحلیلی روانکاوانه، زبانشناختی و فرهنگ‌شناختی از موضوع ارائه داده است و چنین نتیجه می‌گیرد که در زبان و فرهنگ فرانسوی عمدتاً زن به مثابه خودرو و خودرو نیز به مثابه زن است. وی بیان می‌دارد از آنجا که جامعه هدف و عمده مخاطبین تبلیغات خودرویی در فرانسه مردان هستند، جنبه‌های زبانی مردسالارانه

غضنفری‌مقدم، شریفی‌مقدم و فراشبندی در پژوهشی به بررسی بروز زبانی جنسیت‌زدگی در سه اثر از صادق هدایت یعنی سه قطره خون، حاجی مراد و دون ژوان کرج پرداخته‌اند. ایشان با الهام از انگاره پاک‌نهاد جبروتی، الگویی هفت‌گانه برای بررسی واژگان و معانی در این رابطه در نظر گرفته‌اند که شامل دلالت صریح، فرهنگ زنانه، فرهنگ مردانه، صفات منفی، دلالت ضمنی، اسامی عام و ساخت منفعل (جهت مجهول^۱ برای جنس فرودست) می‌باشد، و پس از تحلیل داده‌ها به این نتیجه می‌رسند که جنسیت‌زدگی زبانی در سه اثر فوق وجود داشته و در این آثار، مرد کماکان جنس فرادست است (۴).

غضنفری‌مقدم و همکاران در پژوهش دیگری به بررسی در زمانی برخی شاخص‌ها (خطاب‌واژه‌ها) و صفات مربوط به زنان در زبان فارسی در فرهنگ‌لغت‌های دهخدا و معین پرداخته‌اند تا به پاسخی برای این دو پرسش برسند که آیا این اقلام زبانی، تاریخچه‌ای جنسیت‌زده دارند و اگر دارند، چه تغییراتی را در جهت ترفیع یا تنزل جنس مؤنث در زمان حال پذیرفته‌اند. ایشان چنین نتیجه گرفته‌اند که در خطاب‌واژه‌های فارسی جنسیت‌زدگی زبانی وجود ندارد و سیر در زمانی جنسیت‌زدگی در این اقلام به سوی برابری و خنثی‌بودگی است (۵).

در بخش پژوهش‌های خارجی یکی از مرتبط‌ترین پژوهش‌هایی که در این زمینه در مورد زبان ایتالیایی صورت پذیرفته را لیشی^۲ به انجام رسانده است (۶). او پس از بررسی سندی تهیه شده توسط آلمانا ساباتینی^۳ با عنوان توصیه‌هایی برای استفاده غیرجنسیتی از زبان ایتالیایی به دسته‌بندی مطالب آن ذیل سرخط‌های زیر پرداخته است:

- الف. تقارن در تعامل با جنس مؤنث و مذکر
- ب. مبحث نشان‌داری؛ مثلاً اینکه چرا برای زن متأهل در زبان ایتالیایی نشانگان جدا داریم ولی برای مرد متأهل چنین نشانگانی نداریم.
- ج. جنس دستوری؛ آیا ما باید از نظام زبانی که بین دو جنس تمایز می‌گذارد اجتناب کنیم؟ چرا در زبان ایتالیایی هنگامی که در یک جمله هر دو جنس مذکر و مؤنث وجود دارند، در مطابقه، تطابق با جنس مذکر صورت می‌پذیرد؟
- د. القاب شغلی - آیا می‌باید این واژگان برای مردها و زن‌ها یکسان به کار رود؟

⁷ Cosmopolitan

⁸ Playboy

⁹ France-Inter

¹ Passive Voice

² Lepscy

³ Alma Sabatini

⁴ the Pope

⁵ Lacan, Jacques

⁶ Le Figaro

در این راستا، کاربردی‌ترین چهارچوب تبیینی برای آنچه موضوع این مقاله است را شریفیان ارائه داده است (۱۰). وی پس از معرفی زبان‌شناسی فرهنگی به‌عنوان رشته‌ای علمی و جدید با خاستگاه‌هایی بین رشته‌ای که در آن رابطه بین زبان و مفهوم‌سازی‌های فرهنگی مورد مطالعه علمی قرار می‌گیرد، برای اولین بار الگوی نظری و تحلیلی خود را در زبان‌شناسی فرهنگی ارائه نمود. در الگوی نظری^۱، زبان بخشی از مفهوم‌سازی‌های فرهنگی را بازنمایی می‌کند که این مفهوم‌سازی‌های فرهنگی تماماً برخاسته از دل شناخت فرهنگی جامعه سخنگویان زبان متبوع است. مفهوم‌سازی‌های فرهنگی را می‌توان در تمام شؤون زندگی مردم به‌وضوح دید؛ از جمله در مراسم مذهبی، سینما، تئاتر، موسیقی و انواع هنرها، صنایع دستی و غیره. گرچه پیام بسیاری از وسائط مذکور را می‌توان تا حدی با زبان نیز بیان نمود، اما همگی مجموعه متمم زبان را تشکیل می‌دهند؛ به عبارت دیگر زبان، هم‌عرض با نقاشی، موسیقی، نظم و نثر، رویدادهای فرهنگی مثل گرامیداشت شب یلدا و جشن نوروز، رقص‌های محلی، زبان بدن، بروز رفتارهای احساسی از قبیل شرم، حیا و غیره مفهوم‌سازی‌های فرهنگی را بازنمایی می‌کند (شکل ۱)، اما در الگوی تحلیلی بحث، آنجا که قرار است زبان بازنماینده مفهوم‌سازی‌های فرهنگی برخاسته از شناخت فرهنگی اعضای یک جامعه زبانی باشد، عمده تمهیداتش را در سطح مفهوم‌سازی‌های فرهنگی، از ساحت مقوله‌های فرهنگی، استعاره‌های فرهنگی و طرحواره‌های فرهنگی تأمین کرده و در لایه‌های واژی-نحوی، معناشناسی/کاربردشناسی و گفتمان‌جانمایی می‌کند (شکل ۲).

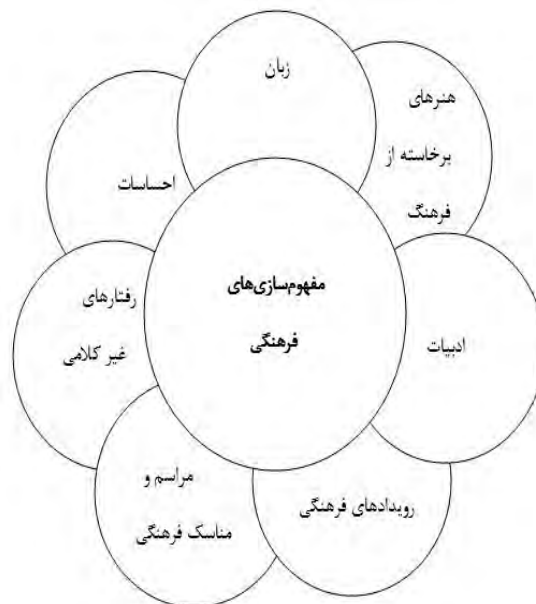
در این حوزه کاملاً مشخص است و هرچه خودرویی گرانتر و لوکس‌تر باشد زبان تبلیغات در آن جنسیت‌زده‌تر می‌شود. بر اساس تحلیل آدامسون، جنس دستوری l'automobile (خودرو) مؤنث است و به‌طور کلی تداعی کننده صفاتی چون خوش‌تراشی، افسونگری، جذابیت و اغواگری است و علاوه بر این تداعی، در حالت کلی خود صفات مذکور در بافت‌های مورد نظر در زبان فرانسوی به‌طور معمول به‌کار می‌روند و در حالت خاص خودروهای هاچ‌بک^۱ و یا استیشن^۲، چهارچرخ^۳ و اسپرت^۴ مذکورند چرا که تداعی‌کننده زور، قدرت، استحکام و اعتمادند. در این بین خودروهایی که با صفات مربوط به همسران و معشوقه‌ها در بافت ظاهر شده‌اند ویژگی‌هایی از به ترتیب کاری‌بودن^۵ و سواری‌بودن^۶ را نگاشت می‌کنند.

چهارچوب نظری زبان‌شناسی فرهنگی

نظر پالمر این بود که زبان برآیند تراکنش نمادهای کلامی است که ریشه در انگاره‌سازی^۷ ما دارند و این انگاره‌سازی برساخته از فرهنگ است. وی چنین استدلال می‌کرد که سازوکارهای انگاره‌سازی از طریق فرهنگ تبلور یافته و در طرحواره‌های شناختی^۸، زبان مجاز و روایت، معناشناسی، دستور زبان، گفتمان و حتی واج‌شناسی اعمال می‌شود (۸). درواقع آنچه لانگاکر^۹ پیرامون انگاره‌سازی از طریق حواس پنجگانه و حتی دریافت‌های فراحسی ارائه داده بود (۹) توسط پالمر به حوزه فرهنگ پیوند خورد.

⁶ Sexy
⁷ imagery
⁸ Cognitive Schemata
⁹ Langacker
¹⁰ Theoretical Framework

¹ Hatchback
² Station
³ Four-Wheel Drives
⁴ le Cabriolet
⁵ Capable

شکل ۱- ارتباط مفهوم‌سازی‌های فرهنگی با حوزه‌های گوناگون (۱۰)

شکل ۲- الگوی تحلیلی زبان‌شناسی فرهنگی (۱۰)

شناخت فرهنگی

فذر استون^۱ معتقد است بدن در تفکر پست‌مدرن و جوامع مصرفی ابزار لذت‌جویی است (۱۱) و (۱۲). اینکه یک مرد خودابزارپنداری کرده و بدن خود را ابزار لذت‌جویی خود بداند آن قدر موجب تبعیض جنسیتی نمی‌شود که دیگر-ابزارپنداری کرده و زنان را ابزار لذت‌جویی و انتفاع خود تلقی نماید. ابزارپنداری زن (شناخت فرهنگی ابزارگونه از زن)، چنانچه در یک حوزه وارد مفهوم‌سازی فرهنگی افراد جامعه شود به دیگر حوزه‌ها نیز سرایت کرده و در این بین منجر به بازنمایی جنسیت‌زدگی در

زبان نیز می‌شود. این بازنمایی را در قالب طرحواره‌های فرهنگی، مقوله‌های فرهنگی و استعاره‌های فرهنگی در زبان می‌توان جست. طرحواره‌های فرهنگی جنسیت‌زده‌ای چون پرستاری برای زنان و قضاوت برای مردان از همین دست است بنابراین وقتی می‌گوییم «پرستاری آمد»، گزاره ما تداعی‌کننده یک زن است و وقتی می‌گوییم «قاضی‌ای آمد» تداعی‌کننده یک مرد است. این تخصیص تجویزی مشاغل ناشی از نوعی نگاهی جنسیت‌زده می‌تواند باشد. در استعاره‌های فرهنگی جنسیت‌زده‌ای چون خاله سوسکه و آقا موشه نیز با همین رویه مواجهیم. همچنین

¹ Featherstone, Mike

روش تحقیق

رویکرد گواه‌آوری نگارندگان در این پژوهش، استنتاجی است؛ بدین نحو که ما در ابتدا دارای فرضیه‌ای هستیم که پیش از این در مقدمه مطرح شد و بر اساس داده‌ها و در فضایی هم‌زمانی^۱ به دنبال ارائه دال و مدلول آن هستیم. برای این منظور، تعداد ۳۳۰ ابزارواژه را که در فهرست ابزار رایج در صنایع مختلف در دانشنامه برخط آلمانی^۲ موجود است، به زبان‌های فرانسوی و ایتالیایی برگردانده (ر.ک. ضامئم) و پس از مشخص کردن جنس دستوری آن‌ها، برابرنهادهای به‌دست آمده را از این حیث با یکدیگر مقایسه نمودیم. همچنین نتایج به‌دست آمده از طریق آزمون کای‌دو را در نسبت با شرایط مربوط به یکی از نمایه‌های بارز استفاده ابزاری از زن یعنی مقررات مربوط به فعالیت‌های اقتصادی جنسی در دو کشور فرانسه و ایتالیا نیز بررسی می‌کنیم. بنابر ملاحظات فوق، این تحقیق می‌تواند کیفی و هم کمی محسوب شود.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

چهارچوب نظری به ما این‌طور می‌گوید که فرهنگ، شناخت ما را تقطیع می‌کند و خروجی، مفاهیمی فرهنگ‌زده هستند. اگر این فرهنگ جنسیت‌زده باشد به‌طور قطع در زبان بازنمود دارد و این بازنمایی در جنس دستوری به صورت خام و منفرد ظاهر نمی‌شود؛ بلکه در مقوله‌هایی خاص و معانمند متعین می‌شود.

در زبان‌هایی که دارای جنس دستوری هستند و این جنس شامل مذکر، مؤنث و یا حتی خنثی است، نسبت این جنس‌ها با یکدیگر دارای تباين است بدین شیوه که یک رابطه شناختی بین جنس دستوری و جنس طبیعی وجود دارد و موضوع کارکرد آن‌ها مطابقت نحوی صرف نمی‌تواند باشد. اگر چنین بود، یعنی این عناصر ساختارهای صرفاً برای برقراری مطابقت نحوی به‌کار می‌رفتند چند سؤال بی‌پاسخ پیش می‌آمد؛ اول آن که چرا به‌جای جنس دستوری به آن‌ها چیز دیگری اطلاق نمی‌شود؟

دوم اینکه چرا شخص و شمار باید در مطابقت با هویت‌هایی خارجی تناظر داشته باشند و نوبت به جنس دستوری که می‌رسد این تناظر وجود نداشته باشد؟ مثلاً همیشه تشبیه ناظر به هویت دوگان باشد؛ اما تأنیث هرگز ناظر به هویت مؤنث نباشد!

و سوم اینکه چرا برخی ویژگی‌های بعضی از اسامی مربوط به جنس مؤنث در طبیعت با جنس دستوری در زبان دارای تناظر هستند؟ مثلاً چرا واژه Gabriella در ایتالیایی و یا Gabrielle در فرانسوی که برای نامگذاری دختران استفاده می‌شوند، جنس دستوری آن‌ها نیز مؤنث است؟

استعاره‌هایی چون «ضعیفه» و «فتنه» برای زنان و «شاخ شمشاد» و «سرو» برای مردان همین کارکرد جنسیت‌زده را دارند. در دو ساحت مذکور یعنی طرحواره‌های فرهنگی و استعاره‌های فرهنگی، ابزارانگاری زن آنچنان که در ساحت مقوله‌های فرهنگی در زبان خود را نشان می‌دهد پیچیده نیست. مقوله‌های فرهنگی، منبعث از فرآیند شناختی مقوله‌بندی مبتنی بر فرهنگ و شناخت فرهنگی است و می‌تواند به‌عنوان سنجه‌ای معتبر برای اندازه‌گیری میزان جنسیت‌زدگی در یک زبان به‌کار رود. انسان از لحظه آغاز فعالیت‌های شناختی خود، با استفاده از تمام امکاناتی که در اختیار او قرار گرفته است از جمله و در صدر، بدنش، شروع به مقوله‌بندی جهان عینی و انتزاعی می‌کند. برای این مقوله‌بندی معیارهایی شناختی هستند؛ مثلاً کودک در دو سال اول زندگی چون مایع سفید رنگی را برای رفع گرسنگی و تشنگی خورده است، والدین باید از در دسترس قرار دادن مایعات مشابه در اطراف او خودداری کنند؛ چراکه او هر آنچه مشخصات ظاهری شیر داشته باشد را در مقوله خوراکی‌ها جانمایی کرده و هر آن امکان دارد که آن را بخورد. همه تجربه‌های بشر به‌صورت خودکار مشمول فرآیند مقوله‌بندی هستند؛ ازین‌رو اگر ویژگی‌ای را برای این خوراکی درک کرده و آن را در قالب زبان فراگرفته باشد و یا اگر برای تکه‌ای سنگ نیز همان ویژگی را در زبان به‌کار ببرد، می‌شود نتیجه گرفت که او آن تکه سنگ را در مقوله خوراکی‌ها جانمایی کرده است. این فرآیند در تمام عمر برای مقوله‌بندی که بخشی از زندگی ذهنی افراد است تکرار می‌شود و ادامه دارد. بر اساس ملاحظات فوق، چنانچه شناخت فرهنگی افراد یک جامعه زبانی از زن یک شناخت ابزارانگارانه بوده باشد و ویژگی ابزاربودگی را برای او برجسته‌سازی کرده باشد، مفهوم‌سازی آن‌ها از زن به مثابه ابزار باعث می‌شود که او را در مقوله ابزارآلات که از پرقدمت‌ترین مقوله‌های شناختی بشر است جای نهند. درست همان‌طور که کودکی که نگاه اسباب‌بازی‌انگارانه به قاشق دارد، آن را در مقوله اسباب‌بازی جانمایی می‌کند و نه لوازم آشپزخانه (۳).

تالمی معتقد است که به‌لحاظ شناختی، انسان برخی مفاهیم را در ساختارواژه نمود زبانی می‌دهد. از مهمترین این مفاهیم، زمان است و همچنین شخص و شمار؛ اما هیچ زبانی وجود ندارد که رنگ را در ساختارواژه بازنمایی کرده باشد (۱۳). به همین ترتیب، ابزارانگاری زن نیز در هیچ زبانی نمود ساختارواژی رمزگذاری نشده ندارد پس باید اندیشید که این نمود را در کجا می‌توان یافت. این نمود، پس از مقوله‌بندی در قالب جنس دستوری اعضای یک مقوله بازنمایی می‌شود.

ابزارواژه‌های دارای جنس دستوری مؤنث و مذکر در زبان ایتالیایی وجود ندارد. به عبارت دیگر بین تعداد ابزارواژه‌های دارای جنس دستوری مؤنث و مذکر در زبان ایتالیایی تفاوتی جزئی وجود دارد. این بدان معنی است که نگاه ابزاری به زن در زبان ایتالیایی وجود دارد، اما فاحش نیست؛ از طرفی در جدول ۱، تعداد ابزارواژه‌های دارای جنس دستوری مؤنث در زبان ایتالیایی بیشتر از زبان فرانسوی است. جهت احراز معناداری این تفاوت، مجدداً از آزمون کای‌دو استفاده شده است که نتایج آن در جدول ۳ آمده است:

آماره کای‌دو	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
۰/۵۷۰	۱	۰/۴۵۰

جدول ۳- نتایج آزمون کای‌دو مربوط به مقایسه

ابزارواژه‌های دارای جنس دستوری مؤنث در هر دو زبان

بر اساس نتایج آزمون کای‌دو، آماره این آزمون برابر با ۰/۵۷۰ و سطح معنی‌داری آن بیشتر از ۰/۰۵ است؛ بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت تفاوت معناداری بین تعداد ابزارواژه‌های دارای جنس دستوری مؤنث در دو زبان ایتالیایی و فرانسوی وجود ندارد؛ به عبارتی بین تعداد ابزارواژه‌های دارای جنس دستوری مؤنث در زبان‌های ایتالیایی و فرانسوی تفاوتی جزئی وجود دارد که این ناشی از هم‌ریشه بودن و اشتراکات بالای موجود در این دو زبان است. به این ترتیب آنچه جدول‌ها و آزمون‌ها به ما می‌گویند از این قرار است که معنی‌دار نبودن فاصله بین تعداد ابزارواژه‌های دارای جنس دستوری مؤنث و مذکر در زبان ایتالیایی میل به تعادلی دارد که در این فاصله در زبان فرانسوی مشاهده می‌شود، چرا که بر اساس جدول ۱ در زبان فرانسوی نگاه ابزارانگارانه به زن متعادل شده است؛ به عبارت دیگر تعداد برابر ابزارواژه‌های دارای جنس دستوری مذکر و مؤنث در زبان فرانسوی با اختلافی جزئی در زبان ایتالیایی نیز رؤیت می‌شود. اگرچه معنی‌دار نبودن اختلاف در تعداد ابزارواژه‌های دارای جنس دستوری مؤنث میان زبان‌های فرانسوی و ایتالیایی نیز حکایت از دیدگاه شناختی بسیار نزدیک فرانسوی‌زبانان و ایتالیایی‌زبانان در مورد میزان شدت رویکرد ابزارانگارانه آن‌ها نسبت به زنان دارد، اما اختلاف جزئی موجود به نحوی در وضع مقررات مربوط به روسپی‌گری زنان در فرانسه و ایتالیا خود را به نحوی نشان داده است:

شناخت انسان از یک عنصر آن را وارد یک مقوله می‌سازد، اما ویژگی‌های آن مقوله نیز به آن عضو تسری پیدا می‌کند؛ یعنی در ابتدای تشکیل مقوله، ویژگی‌های یک عنصر، به‌ویژه عنصر سرمون در تشکیل مقوله نقش تعیین‌کننده‌ای دارد، اما در ادامه وقتی یک مقوله هویت گرفت و بر ساخته از فرهنگ تبدیل به یک مقوله فرهنگی گردید، آنگاه خود آن مقوله صبغه خود را به اعضایش تحمیل کرده و اعضا نیز آن را می‌پذیرند.

حال در مقوله ابزارآلات، بسامد جنس دستوری مؤنث اعضا می‌تواند نشان‌دهنده چه باشد؟ اگر جنس دستوری تناظری با زنانگی داشته باشد که دارد، بسامد جنس دستوری مؤنث درون مقوله ابزارآلات در ساختار ابزارواژه‌ها می‌تواند میزان نگاه ابزارانگارانه به زن را در آن زبان نشان دهد چراکه هیچ مقوله‌ای مثل مقوله ابزارآلات به‌طور مستقیم با مفهوم ابزار سنخیت ندارد. زبان‌های ایتالیایی و فرانسوی هر دو دارای نظام دو جنسی هستند. بنابراین تحلیل آن‌ها مبتنی بر چهارچوب این مقاله نسبت به زبان‌هایی که مذکر، مؤنث و خنثی را با هم دارند دقیق‌تر و با تبیین بیشتری می‌تواند باشد. نتایج برشماری بسامد جنس دستوری مذکر و مؤنث در این دو زبان در جدول ۱ نشان داده شده است:

جنس دستوری		مؤنث
زبان		
مذکر	فرانسوی	۱۶۵
مؤنث	فرانسوی	۱۶۵
مذکر	ایتالیایی	۱۵۱
مؤنث	ایتالیایی	۱۷۹

جدول ۱- بسامد جنس دستوری ابزارواژه‌ها در زبان‌های فرانسوی و ایتالیایی

در جدول ۱، تعداد ابزارآلات دارای جنس دستوری مؤنث در زبان ایتالیایی بیشتر از جنس دستوری مذکر می‌باشد. جهت احراز معناداری این تفاوت، از آزمون کای‌دو استفاده شده است که نتایج آن در جدول ۲ آمده است:

آماره کای‌دو	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
۲/۳۷۶	۱	۰/۱۲۳

جدول ۲- نتایج آزمون کای‌دو مربوط به مقایسه جنس دستوری در ابزارواژه‌های ایتالیایی

بر اساس خروجی آزمون کای‌دو، آماره این آزمون برابر با ۲/۳۷۶ و سطح معنی‌داری بیشتر از ۰/۰۵ می‌باشد. بنابراین با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت تفاوت معناداری بین تعداد

موضوع قانون	کشور	فرانسه	ایتالیا
تن‌فروشی	قانونی	قانونی	قانونی
خرید خدمات جنسی	غیرقانونی	غیرقانونی	قانونی
فاحشه‌خانه	غیرقانونی	غیرقانونی	غیرقانونی
قوادی	غیرقانونی	غیرقانونی	غیرقانونی
جلب مشتری جنسی	غیرقانونی	غیرقانونی	غیرقانونی

جدول ۴- مقایسه کلیات قوانین مربوط به روسپی‌گری زنان در فرانسه و ایتالیا استخراج شده از (۱۴) و (۱۵)

آکسوی^۱ و همکاران (۱۶) معتقدند که کیفیت نگرش مردم یک جامعه به یک موضوع در قوانین آن جامعه بازتاب می‌یابد و البته این را دوسویه نیز می‌دانند، اما الساپ^۲ (۱۷) اساساً قوانین و مقررات را بر ساخته از ارزش‌ها و نگرش‌های مردم جامعه متبوع می‌داند. بر این اساس همان‌طور که از جدول ۴ برمی‌آید، فرانسه با تصویب قانون منع خرید خدمات جنسی توسط مردان در سال ۲۰۱۶، یک قدم در جهت برقراری برابری جنسیتی و تعادل در ابزارپنداری زنان از ایتالیا پیش افتاده است بنابراین اختلاف جزئی در تعداد بیشتر ابزارواژه‌های دارای جنس دستوری مؤنث در زبان ایتالیایی نسبت به زبان فرانسوی، خود را در این جدول نشان داده است.

نتیجه‌گیری

بر مبنای تحلیل داده‌ها می‌توان نتیجه گرفت که قدر مطلق وجود جنس دستوری مؤنث با کمیت حداقلی از کل، در ساختارواژه اعضای مقوله ابزارآلات نشان‌دهنده این است که نگاه ابزارگرایانه به زن در این دو زبان به‌طور نسبی و رده‌شناختی وجود دارد و این نگاه در اجرای مقررات مرتبط بازتاب یافته است. این یک رابطه علی و معلولی نیست، بلکه یک رابطه دال و مدلولی است. همچنین همخوانی نتایج آزمون کای‌دو در همگرایی اختلاف بین جنس دستوری مؤنث و مذکر در زبان ایتالیایی و نیز میان مؤنث‌های دو زبان، نشان می‌دهد که این نگاه در سخنگویان زبان‌های هم‌ریشه مشابه است؛ بنابراین پاسخ سؤال اول پژوهش به‌طور مشخص از این قرار است که مفهوم‌سازی‌های مشترک در قالب واژگان تا حد زیادی خروجی فرهنگی مشابهی را- دست‌کم در محدوده این دو زبان و جامعه، و موضوع- رقم می‌زند. در مورد سؤال دوم هرچند اختلاف مورد بحث بین زبان‌های ایتالیایی و

فرانسوی جزئی است، اما همین اختلاف جزئی خود را در نگرش و فرهنگ، و به‌طور خاص در موضوع تراکنش‌های جنسی خارج-از-خانواده ایتالیایی‌زبانان به‌وضوح نشان داده است. پاسخ سؤال سوم از نگاهی نسبی و رده‌شناختی چنین به‌دست آمد که شناخت فرهنگی ایتالیایی‌زبانان نسبت به زنان در مقایسه با فرانسوی‌زبانان می‌تواند ابزارگرایانه‌تر تعبیر شود. همان‌طور که میلز^۳ پیشنهاد تمییز دو نوع جنسیت‌زدگی آشکار و پنهان را در صورت ارائه می‌دهد و بیان می‌دارد که جنسیت‌زدگی آشکار در صورت واضح و روشن است (مثل مفهوم زمان در ساختارواژه فعل)، در حالی که جنسیت‌زدگی پنهان بر اساس اصول کاربردشناسی، معنی‌شناسی و تفسیر بیان هویدا می‌گردد، بنابراین به روش‌های جدیدی برای به چالش کشیدن و تجزیه و تحلیل کاربرد آن در زبان نیاز داریم (۱۸). نگارندگان معتقدند که یکی از نوآوری‌های این تحقیق، به‌طور مشخص، ارائه یک روش‌شناسی نوین در گردآوری و تحلیل داده‌های مقوله‌بنیاد شناختی و نیز جانمایی نگاه ابزاری به زن در ساختارواژه زبان‌های دارای جنس دستوری است.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه دکتری است و در اجرای آن پیروی از اصول اخلاق پژوهش رعایت شده است.

حامی مالی

محل تأمین کلیه هزینه‌های پژوهش حاضر شخصی بوده و این هزینه‌ها توسط نویسنده اول؛ حامد اکبرپور دانشجوی دکتری تخصصی زبان‌شناسی همگانی دانشگاه فردوسی مشهد پرداخت شده است.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده‌پردازی: حامد اکبرپور
روش‌شناسی و تحلیل داده‌ها: حامد اکبرپور، علی علیزاده و شهلا شریفی
نظارت و نگارش نهایی: علی علیزاده

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع است.

³ Mills

¹ Aksoy

² Allsop

آن‌ها و از خانم Floriana Sanna و آقای مهران زارع؛ دانشگاه کالیاری ایتالیا- (Università degli studi di Cagliari) برای بازبینی و اصلاح برخی واژگان ایتالیایی و جنس دستوری آن‌ها تشکر می‌کنم.

بدینوسیله از خانم Anna Surovegina؛ دانشگاه پاریس ۳- Paris 3 - Sorbonne Nouvelle university, at ESIT (École supérieure d'interprètes et de traducteurs) برای بازبینی و اصلاح برخی واژگان فرانسوی و جنس دستوری

References

- Campbell L. Historical Linguistics; An Introduction. 3rd Editio. Edinburgh: Edinburgh University Press; 2013.
- Ethnologue. Italian [Internet]. 2021.
- Kamyabi Gol, Atiye; Sharifi, Shahla & Akbarpour H. Sexism and Recognizing the Relation between Grammatical Gender and Cultural Categories in the German and Russian Languages from the Perspective of Cultural Linguistics. *J Woman Cult Arts*. 2020;11(4):481–511.
- Ghazanfari Moghaddam, Nadia; Sharifi Moghaddam, Azadeh & Farashbandi R. An Analysis of Sexism in linguistic elements of Persian literature: A Linguistic Survey of three short stories by Sadegh Hedayat. In Shiraz: The first National Conference on Teaching English, Literature and Translation.; 2013.
- Ghazanfari Moghaddam, Nadia; Sharifi Moghaddam, Azadeh & Farashbandi R. Associating the Women's Dignity in terms of Lexicon: A Case Study of Sexism in Linguistics Items. In Tehran: Motherhood and the Woman in the Islamic Revolution level Conference; 2013.
- Lepschy G. Sexism and the Italian language. *Italianist*. 1987;7(1):158–69.
- Adamson R. Sexism in French: A Case Study. In: Jennifer Birkett & Elizabeth Harvey, editor. *Determined Women: Studies in the Construction of the Female Subject*. London: The Macmillan Press Ltd.; 1991. p. 173–95.
- Palmer GB. *Toward a theory of Cultural Linguistics*. Austin: University of Texas Press.; 1996.
- Langacker RW. Concept, image, and symbol: The cognitive basis of grammar. *Concept, Image, and Symbol: The Cognitive Basis of Grammar*. New York: Mouton de Gruyter; 1991. 1–395 p.
- Sharifian F. Cultural linguistics. *The Routledge Handbook of Language and Culture*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company; 2017.
- Featherstone M. The Body in Consumer Culture. *Theory Cult ... Soc*. 1982;1(2):18–33.
- Featherstone M. Consumer culture and postmodernism. 2nd Editio. *Consumer Culture and Postmodernism*. London: SAGE Publications Ltd.; 2007. 1–203 p.
- Talmy. Leonard. *Toward a Cognitive Semantics; Vol. I*. Cambridge: MIT press; 2000.
- Transcrime. Study on National Legislation on Prostitution and the Trafficking in Women and Children [Internet].
- Le Monde. Prostitution: le Parlement adopte définitivement la pénalisation des clients. *Le Monde* [Internet]. 2016
- Aksoy CG, Carpenter C, De Haas R, Tran K. Do Laws Shape Attitudes? Evidence from Same-Sex Relationship Recognition Policies in Europe. *SSRN Electron J* [Internet]. 2018
- Allsop J. Values in law: How they influence and shape rules and the application of law! In: Centre for Comparative and Public Law [Internet]. Hong Kong: Hochelaga Lecture; Centre for Comparative and Public Law; Faculty of Law; University of Hong Kong.; 2016. p. 49.
- Mills S. *Language and Sexism*. Cambridge: Cambridge University Press; 2008.